

Folketingets Kommunaludvalg

Udvalg@ft.dk
Finn.S@ft.dk

Sagsnr.
2013-05437

Doknr.
71818

Dato
11-03-2013

Folketingets Kommunaludvalg har d.19. februar 2013 stillet følgende spørgsmål nr. 75(alm. del) til økonomi- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Finn Sørensen (EL).

Spørgsmålnr. 75:

"Kan ministeren oplyse, i hvilket omfang en kommune, der ønsker at udnytte viden/erfaringer/patenter fra et kommunalt ejet (eller fra et forsynings-selskab ejet af kommunen) forsknings-, udviklings- og demonstrationsanlæg, kan sælge en sådan viden til et selvstændigt erhvervsdrivende selskab, hvor kommunen står som ejer eller medejer?"

Svar:

Kommuners hjemmel til at varetage opgaver er i vidt omfang reguleret i særlovgivningen, herunder for så vidt angår spørgsmål om kommuners adgang til at sælge ydelser i tilknytning til forsyningsvirksomhed. Der er således regler i for eksempel lov om elforsyning, lov om naturgas samt i lov om vandsektorens organisering om kommuners eller kommunale forsynings-selskabers adgang til varetagelse af tilknyttede aktiviteter, herunder adgang til at sælge ydelser i forlængelse af den omhandlede forsyningsaktivitet.

Såvel spørgsmålet om, hvilke ydelser der kan sælges som de betingelser der gælder i den forbindelse, vil typisk være reguleret i den konkrete lovgivning på området, herunder om det omfatter viden som beskrevet i spørgsmålet. Der kan derfor ikke gives en generel beskrivelse heraf.

Hvis kommuners adgang til at sælge viden ikke er reguleret i den pågældende lovgivning på området, er det muligt, at der er hjemmel hertil i almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse, de såkaldte kommunalfuldmagtsregler.

Efter disse regler antages, at kommuner som udgangspunkt ikke uden lovhjemmel må drive handel, håndværk, industri eller finansiel virksomhed.

Det antages dog som en undtagelse til dette udgangspunkt, at kommuner ud fra værdipildsbetragninger på visse betingelser, herunder at det sker på markedsmæssige vilkår, lovligt kan afsætte eventuelle biprodukter, herunder know how/viden, fra kommunal virksomhed.

Kommunen må som udgangspunkt ikke foretage bearbejdning af den kommunale viden med henblik på afhændelsen. Hvis det ikke er muligt at afhænde den omhandlede viden, uden at der er sket en vis bearbejdning, f.eks. tilpasning til købers særlige behov, vil der i et vist omfang kunne ske en sådan bearbejdning, men udgiften hertil skal stå i et rimeligt forhold til den forventede indtægt.

For så vidt angår spørgsmålet om salg af viden som ovenfor nævnt til et selvstændigt erhvervsdrivende selskab, som kommunen ejer, eller er medejer af, bemærkes, at en kommune ikke har fri adgang til at deltage i et sådant selskab. Der skal således være hjemmel hertil enten i den skrevne lovgivning eller i kommunalfuldmagtsregler.

Der er en række eksempler i særlovgivningen på, at en kommune under nærmere bestemte betingelser kan deltage i et selskab, som varetager erhvervsvirksomhed, herunder på kommercielle vilkår. Det gælder således lov om elforsyningsvirksomhed, lov om naturgas, lov om vandsektorens organisering, lov om luftfart, lov om havne og lov om fjernkøling.

I det omfang der ikke er hjemmel i særlovgivningen til kommunal selskabsdeltagelse antages det, at kommuner efter kommunalfuldmagtsregler kan deltage i selskaber under forudsætning af, at selskabet udelukkende varetager opgaver, som kommunerne selv kunne udføre, herunder at selskabet ikke har et erhvervsøkonomisk formål, og at lovgivningen ikke er til hinder for, at opgaven udføres uden for det kommunale system. Det vil endvidere normalt være en betingelse, at en kommune ikke har bestemmende indflydelse i selskabet. Det antages dog som undtagelse hertil, at en kommune kan have bestemmende indflydelse i et selskab, hvor hensynet til en forretningsmæssig ledelse af opgavevaretagelsen er dominerende, fx forarbejdning og afsætning af biprodukter fra en kommunal virksomhed.

Hvis der hverken er hjemmel i særlovgivningen eller kommunalfuldmagtsregler til, at en kommune deltager i kommunal erhvervsvirksomhed, kan en kommune endvidere med hjemmel i lov om kommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder samt om kommuners og regioners deltagelse i selskaber mv., den såkaldte lov 548, under nærmere betingelser deltage i et erhvervsdrivende selskab, herunder at kommunen ikke har bestemmende indflydelse i selskabet.

Med venlig hilsen
Margrethe Vestager